

stemmelsen i § 21, stk. 1. Bestemmelsen i forslaget til stk. 2, er udformet i overensstemmelse hermed.

Med hensyn til forståelsen af udtrykket »undervisning« henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 13.

Udtrykket »gudstjeneste« omfatter ikke alene religionsudøvelse inden for Folkekirken, men også i andre trossamfund, hvor der i en tilsvarende organiseret form sker religiøse handlinger i overensstemmelse med trossamfundets ritualer. Andre former for kirkelige møder og samvær falder uden for gudstjeneste-begrebet. Fremførelse af beskyttede værker vil dog i disse tilfælde normalt falde ind under bestemmelsen om fri gengivelse i stk. 1, nr. 1. Kirkekoncerter o.lign. er heller ikke at anse som gudstjenester efter stk. 1, nr. 2. Sådanne koncerter vil heller ikke være omfattet af stk. 1, nr. 1, da musikfremførelsen er det væsentlige ved den pågældende foranstaltning. I sådanne tilfælde må der således indhentes tilladelse fra KODA til musikfremførelsen.

Til stk. 2

Efter den gældende lovs § 20 er gudstjenester og undervisning i radio og fjernsyn omfattet af retten til fri offentlig fremførelse. Efter Kulturministeriets opfattelse er denne retstilstand mindre rimelig i betragtning af radiofoniernes almindelige mulighed for en aftalelicensmæssig rettighedsclearing i lovforslagets § 30. Det foreslås derfor i stk. 2, at bestemmelsen i § 21, stk. 1, nr. 2, om fri adgang til offentlig fremførelse ved undervisning eller gudstjeneste ikke skal gælde, når der er tale om udsendelse i radio eller tv.

Til § 22

Forslaget til § 22 om citatret svarer til den gældende lovs § 14, stk. 1, hvorefter det af et offentliggjort værk er tilladt at citere i overensstemmelse med god skik og i det omfang, som betinges af formålet.

I betænkning nr. 1197/1990 har Ophavsretsudvalget anført en række eksempler på, hvor grænsen mellem lovligt og ulovligt citat må antages at ligge fx i forbindelse med brug af citater i reklamesammenhæng. På baggrund af de stedfundne overvejelser har et flertal i udvalget stillet forslag om en ændring i citatreglen. Hvor det af den gældende bestemmelse fremgår, at det er tilladt at citere »i overensstemmelse med god skik og i det omfang, som betinges af formålet«, foreslår udvalgsflertallet formuleringen »i overensstemmelse med god skik, dog kun i det omfang, som formålet nødvendiggør«. Forslaget har til formål at foretage en opstramning af fortolkningen af bestemmelsen, således at det præciseres, at kun begrænsede udsnit af værker typisk vil kunne

anvendes som citat uden samtykke fra ophavsmanden.

Et mindretal i udvalget finder det ikke hensigtsmæssigt at ændre formuleringen af den gældende citatregel, bl.a. fordi en sådan ændring efter mindretallets opfattelse vil kunne give anledning til usikkerhed og tvivl på området.

Flertallets forslag er blandt høringsinstanserne blevet støttet af bl.a. Dansk Komponistforening, Dansk Journalistforbund, Sammenslutningen af Scenografer, Instruktører og Filmarbejdere, Samrådet for Ophavsret og KODA, medens Danmarks Radio og Den danske Forlæggerforening ikke kan tilslutte sig forslaget. IFPI Danmark, Foreningen af Danske Spillefilmproducenter, Foreningen af Danske Videogramdistributører og Foreningen af Filmudlejere i Danmark samt Advokatrådet har under høringen anmodet Kulturministeriet om i lovmotiverne at tilkendegive, hvor grænserne for bestemmelsens anvendelsesområde bør ligge.

Kulturministeriet er enig i de synspunkter, der er fremført af udvalgets mindretal og finder således ikke, at de afgrænsningsproblemer, der ligger i citatreglen, kan løses ved en ændret formulering af lovbestemmelsen. Ministeriet har herved navnlig lagt vægt på, at citatreglen er en retlig standard, som nødvendigvis må være generelt formuleret, og som under alle omstændigheder kan medføre afgrænsningsproblemer. Den nærmere fastlæggelse af, hvad der kan anses som lovligt citat, bør efter ministeriets opfattelse være overladt til domstolene. Retsudviklingen bør kunne forløbe uforstyrret over en længere årrække, således at domstolene på en smidig måde vil kunne tage hensyn til den tekniske og samfundsmæssige udvikling.

Under de nordiske drøftelser har det vist sig, at der ikke i de andre nordiske lande er planer om at ændre ordlyden af citatreglen.

På denne baggrund finder Kulturministeriet, at det vil være uhensigtsmæssigt gennem en ændring af bestemmelsens ordlyd eller i form af nye lovmotiver at gribe ind i den løbende retsudvikling på området. I overensstemmelse hermed stilles der ikke forslag om ændringer i citatreglen.

Forslaget til § 22 omfatter ethvert offentliggjort værk. For kunstværker og værker af beskrivende art, dvs. kort og tegninger mv., jf. § 1, stk. 2, har bestemmelsen i almindelighed ikke praktisk betydning, da sådanne værker ikke kan citeres i form af gengivelse af uddrag af værkerne. Bestemmelsen om »kunstcitater« i lovforslagets § 23, stk. 1, giver imidlertid mulighed for gengivelse af disse værker i et nærmere bestemt omfang.

I betænkning nr. 1063/1986 og betænkning nr. 1197/1990 har Ophavsretsudvalget udførligt drøftet spørgsmålet om »citat« af enkeltbilleder fra film, herunder tvudsendelser. Som eksempel nævnes affo-